

Priopćenje za medije

ECA/14/41

Odmah može ići u objavu
Luxembourg, 23. rujna 2014.

Potpota EU-a nakon potresa na Haitiju 2010. godine dobro je osmišljena, no nedovoljno djelotvorno provedena – poručuju revizori EU-a

Izvešće koje je danas objavio Europski revizorski sud (Sud) ukazuje na to da je potpora EU-a obnovi nakon potresa na Haitiju 2010. godine bila općenito dobro osmišljena i usmjerena na glavne potrebe u zemlji. Međutim, programi nisu dovoljno djelotvorno provedeni te pomoć, obnova i razvoj nisu bili dovoljno povezani.

Gospodin Hans Gustaf Wessberg, član Suda zadužen za ovo izvješće, izjavio je: „U svojim nastojanjima da se pruži potpora obnovi i osigura brza pomoć, Europska komisija i drugi donatori suočili su se s velikim izazovima jer su potporom morali upravljati u suradnji sa slabim nacionalnim tijelima, i to na način kojim bi potaknuli preuzimanje odgovornosti i pomogli u osnivanju vlade sposobne za uredno obavljanje svojih dužnosti. Komisija je utvrdila glavne potrebe povezane s obnovom i posvetila se njihovom rješavanju, te je usvojila dobru strategiju suradnje i prikladnu podjelu rada s drugim velikim donatorima. Također je nastavila pružati potporu dugoročnom društveno-gospodarskom razvoju zemlje. No, mogla bi i morala osigurati djelotvorniju provedbu potpore EU-a u ovom području.”

Revizori EU-a utvrdili su da je 10 od 13 ispitanih programa ostvarilo ili je bilo izgledno da će ostvariti planirane izlazne proizvode, iako su u **gotovo svima postojala kašnjenja**. Tri programa **ostvarila su ograničen napredak**, uključujući i program opće proračunske potpore 10. europskog razvojnog fonda. Komisija je bila itekako svjesna teške situacije, no nije dovoljno upravljala nekim od znatnih rizika kojima su bili izloženi provedba i ostvarenje ciljeva programa. Praćenje programa temeljilo se na prikladnom okviru, no Komisija i Europska služba za vanjsko djelovanje nisu poduzele pravodobne korake za jačanje resursa delegacije EU-a na Haitiju koja nije imala dostatne kapacitete za obavljanje posjeta na licu mjesta. To bi bilo posebice korisno u brzo promjenjivom kontekstu.

Haiti je jedna od najnestabilnijih zemalja na svijetu te je potres koji je pogodio zemlju 12. siječnja 2010. drastično pogoršao situaciju u zemlji. U ožujku 2010. godine, 55 donatora obvezalo se na izdvajanje 5,37 milijardi američkih dolara za obnovu i razvoj za razdoblje od 2010. do 2012. godine, kao i dodatnih 2,96 milijardi za 2013. godinu i nakon nje. EU je preuzeo ulogu jednog od glavnih donatora obvezavši se na pomoć u iznosu od 1,23 milijardi eura.

Svrha je ovog priopćenja za medije sažeto prikazati glavne poruke tematskog izvješća koje je usvojio Europski revizorski sud.

Cjeloviti tekst izvješća dostupan je na www.eca.europa.eu.

ECA Press

Damijan Fišer – Službenik za odnose s medijima

12, rue Alcide De Gasperi – L – 1615 Luxembourg

Tel.: (+352) 4398 45410 Mob.: (+352) 621 55 22 24

E-pošta: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA Youtube: EUAuditorsECA

eca.europa.eu

Napomena za urednike:

Europski revizorski sud (Sud) tijekom cijele godine objavljuje tematska izvješća u kojima se prikazuju nalazi odabranih revizija određenih proračunskih područja EU-a ili tema u vezi s upravljanjem.

U ovom izvješću (br. 13/2014) pod nazivom „**Potpora EU-a obnovi nakon potresa na Haitiju**” Europski revizorski sud ispituje je li potpora EU-a obnovi zemlje bila dobro osmišljena i provedena te je li Komisija pravilno povezala pružanje pomoći s aktivnostima obnove i razvojnou pomoći.

Dok se Haiti još oporavljao od oluja iz 2008. godine, glavni grad i njegovu okolicu 12. siječnja 2010. pogodio je potres jačine 7,0 stupnjeva po Richterovoj ljestvici. Potres je odnio mnoge ljudske živote i ostavio za sobom ogromnu štetu. Poginulo je otprilike 230 000, a ozlijeđeno približno 300 000 osoba, u Port-au-Princeu bez doma je ostalo otprilike 1,3 milijuna osoba, dok je više od 500 000 osoba napustilo područje zahvaćeno katastrofom kako bi pronašlo utočište u ostalim dijelovima zemlje. Loši sanitarni uvjeti, koji su se drastično pogoršali nakon potresa, pogodovali su izbijanju epidemije kolere. Glavne potrebe povezane s obnovom odnosile su se na obnovu stambenih prostora i gradova, vodoopskrbu, sanitarnu skrb i higijenu, zdravlje, sigurnost hrane i obrazovanje. Unatoč velikim količinama financijske pomoći i međunarodnim naporima, procjenjuje se da je na kraju 2013. godine 210 000 osoba i dalje živjelo u šatorskim naseljima.

Revizori EU-a utvrdili su da, unatoč određenim naporima Komisije, pomoć, obnova i razvoj nisu bili dovoljno povezani. Komisija je fleksibilno koristila niz komplementarnih instrumenata te je osmislila pojedinačne programe obnove kako bi osigurala međusobnu povezanost pomoći, obnove i razvoja. No, glavne uprave ECHO i EuropeAid nisu imale jasnu zajedničku strategiju za zemlju kako bi se sinergija dovela na najveću moguću razinu i kako bi se osigurao neometan prijelaz između aktivnosti navedenih glavnih uprava. Slaba državna uprava i nedovoljna vladina predanost reformi bile su znatne prepreke na putu prema djelotvornoj obnovi i stvaranju uvjeta za održivi razvoj.

Revizori EU-a iznose sljedeće preporuke za poboljšanje djelotvornosti Komisijinih aktivnosti u situacijama nakon katastrofe ili u nestabilnim situacijama:

- Komisija bi, na početku programa i kada je to prikladno tijekom provedbe, trebala procjenjivati vjerojatnost i mogući utjecaj glavnih rizika na ostvarivanje ciljeva programa te poduzeti mjere za sprječavanje ili ublažavanje tih rizika
- EuropeAid i DG ECHO trebali bi usvojiti zajedničku strategiju o povezivanju pomoći, obnove i razvoja kako bi osigurali djelotvornu sinergiju svojih aktivnosti
- pri pružanju proračunske potpore, Komisija bi trebala, zajedno s drugim donatorima:
 - a) pružiti odgovarajuću potporu jačanju kapaciteta i usmjeriti se na ključne funkcije upravljanja javnim financijama, uključujući mehanizme odgovornosti i suzbijanja korupcije
 - b) pružiti potporu pravodobnoj pripremi prikladnog programa reforme upravljanja javnim financijama
 - c) u prikladnim slučajevima utvrditi kratkoročne mjere za zaštitu sredstava EU-a od gubitka, rasipanja i neučinkovitosti
- u slučaju prirodnih nepogoda ili drugih sličnih događaja, a posebice onih koji utječu na djelovanje delegacije EU-a, Komisija i ESVD trebali bi razviti postupke osiguravanja kontinuiteta poslovanja, uključujući i mehanizme za hitno premještanje osoblja delegacije.